

Ulkoasiainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan kulun kuvauksesta Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan kulun kuvauksesta Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi (HE 22/2018 vp): Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Kaija Suvanto, ulkoministeriö
- pääjohtaja Arvo Kokkonen, Maanmittauslaitos
- yli-insinööri Pekka Tätilä, Maanmittauslaitos
- raja- ja meriosaston osastopäällikkö, kenraalimajuri Pasi Kostamovaara, Rajavartiolaitos

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan kulun kuvauksesta Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä kesäkuussa 2017 allekirjoitetun pöytäkirjan.

Pöytäkirjassa sovitaan, että Suomen ja Venäjän välinen valtakunnanraja kulkee maastossa siten kuin se on määritelty Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan kuvauksessa. Valtakunnanrajan kulun kuvaus on esitetty vuosina 2007—2016 yhteisesti suoritettun Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan teknisen rajankäynnin tuloksena laadituissa rajankäyntiasiakirjoissa. Pöytäkirja korvaa voimaantulopäivästään alkaen Suomen tasavallan ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton yhteisten rajakomissioiden vuosina 1938, 1940, 1945, 1947 ja 1967 allekirjoittamat viisi erillistä rajankäyntiasiakirjaa.

Teknisessä rajankäynnissä rajaviiva on dokumentoitu aiempaa yksityiskohtaisemmin. Valtakunnanrajan sijainti maastossa ei ole muuttunut.

Valiokunnan mietintö UaVM 3/2018 vp

Pöytäkirja tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana, joka lasketaan alkavaksi kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jolloin jälkimmäinen ilmoitus pöytäkirjan voimaansaattamiseksi tarvittavista valtionsisäisistä menettelyistä on vastaanotettu. Venäjä on omalta osaltaan toteuttanut tarvittavat valtionsisäiset menettelyt pöytäkirjan voimaantulemiseksi.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Käsittävänä olevaan hallitukseen esitykseen sisältyvällä pöytäkirjalla on tarkoitus vahvistaa Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan kulun kuvaus. Pöytäkirjan mahdollisimman pikainen voimaantulo on asiantuntijoiden mukaan tärkeää, koska rajan nykyiset kuvaukset sekä koordinaatti- ja karttatiedot eivät ole enää ajantasaisia, vaan tällä hetkellä voimassa oleva Suomen ja Venäjän välinen valtakunnanraja määräytyy useiden 70—80 vuotta vanhojen rajankäyntien tuloksena.

Pöytäkirjassa valtakunnanrajan kulku esitetään vuosina 2007—2016 suoritettujen teknisen rajankäynnin tuloksena laadituissa rajankäyntiasiakirjoissa. Asiakirjat käsittävät rajankuvauksen ja sen neljä liitettä: rajakartat, rajamerkkipöytäkirjat, koordinaattiluettelo ja nimiluettelo. Rajankuvaus liitteineen on pöytäkirjan erottamaton osa. Valtakunnanrajan sijainti maastossa ei ole muuttunut, vaan se on ainoastaan dokumentoitu aiempaa tarkemmin käyttäen hyväksi nykyajan menetelmiä.

Pöytäkirjassa sovitaan, että Suomi ja Venäjä käyvät 25 vuoden kuluttua diplomaattiset neuvottelut valtakunnanrajan rajankäynnin määräaikaisen suorituksen tarpeesta, ajoituksesta ja edellytyksistä. Määräys on tarpeellinen ja hyödyllinen, jotta varmistetaan valtakunnanrajan kuvauksen pysyminen ajantasaisena. Suomella on vastaava käytäntö voimassa myös Ruotsin ja Norjan kanssa.

Venäjän kanssa suoritettu rajankäynti on tarkoitus vahvistaa kansainvälisellä sopimuksella eli rajankäynnistä tehdyllä hallitusten välisellä pöytäkirjalla. Ratkaisua voidaan pitää perusteltuna siitä näkökulmasta, että pöytäkirjalla korvataan aiemmat rajankäyntiasiakirjat, jotka on tehty valtiotopimuksina.

Venäjä on omalta osaltaan toteuttanut tarvittavat valtionsisäiset menettelyt pöytäkirjan voimaantulemiseksi ja ilmoittanut tästä Suomelle 17.7.2017 päivätyllä nootilla.

Hallitusten välinen pöytäkirja on tarkoitus julkaista normaaliin tapaan voimaansaattamisasetuksen yhteydessä Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa. Lisäksi rajankäyntiaineisto julkaistaan Maanmittauslaitoksen ulkoisilla sivuilla.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunnan mietintö UaVM 3/2018 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Ulkoasiainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä HE 22/2018 vp tarkoitetun Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan kulun kuvauksesta Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä 19 päivänä kesäkuuta 2017 tehdyn pöytäkirjan.

Helsingissä 16.5.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Matti Vanhanen kesk
varapuheenjohtaja Pertti Salolainen kok
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Simon Elo sin
jäsen Tiina Elovaara sin
jäsen Pekka Haavisto vihr
jäsen Seppo Kääriäinen kesk
jäsen Tom Packalén ps
jäsen Aila Paloniemi kesk
jäsen Antti Rinne sd
jäsen Mikko Savola kesk
jäsen Lenita Toivakka kok
jäsen Erkki Tuomioja sd
jäsen Stefan Wallin r
jäsen Ben Zyskowicz kok
varajäsen Ilkka Kanerva kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tiina Larvala